

## Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opiskeluhooltosuunnitelma

### Sisällys

<b>1.</b>	<b>Johdanto – opiskeluhoolto Kangasalan kaupungissa</b> .....	<b>2</b>
<b>2.</b>	<b>Opiskeluhooltoryhmät monialaisessa yhteistyössä</b> .....	<b>2</b>
<b>3.</b>	<b>Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista</b> .....	<b>3</b>
4.1.	Taustatiedot.....	3
4.2.	Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto- sekä neuvolapalvelut .....	4
4.3.	Koulupsykologipalvelut.....	5
4.4.	Kuraattoripalvelut .....	6
4.5.	Hyvinvointialueen (Pirha) opiskeluhoollon laatukäsikirja .....	7
<b>4.</b>	<b>Yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämisen toimenpiteet</b> .....	<b>7</b>
4.1.	Yksikkökohtaisten yhteisöllisten opiskeluhooltoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat .....	9
4.2.	Yhteisöllisen opiskeluhoollon vuosikello ja laaja-alaisten hyvinvointitaitojen suunnitelma.....	9
4.3.	Poissaolojen ehkäiseminen, seuranta ja poissaoloihin puuttuminen .....	9
4.4.	Yhteistyö ja käytänteet opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä yksikön hyvinvoinnin tarkastuksissa .....	10
<b>5.</b>	<b>Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (monialainen yksilökohtainen opiskeluhoolto)</b> <b>11</b>	
5.1.	Opiskeluhoollon palveluihin ohjaaminen .....	11
5.2.	Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen.....	11
5.3.	Opiskeluhoitokertomusten laatiminen ja säilytys .....	12
5.5.	Yhteistyö kouluterveydenhuollon kanssa laajoissa terveystarkastuksissa .....	12
5.6.	Opiskelijan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen yksikössä.....	13
<b>6.</b>	<b>Yhteistyön järjestäminen</b> .....	<b>13</b>
6.1.	Opiskelijoiden, huoltajien, henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus .....	13
6.2.	Yksikön kasvatus- ja opetushenkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä .....	14
6.3.	Opiskeluhoollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä .....	14
6.4.	Yhteistyö muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa .....	15

6.5. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille.....	15
<b>7. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma .....</b>	<b>16</b>
<b>8. Toimenpiteet opiskeluhoollasuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta).....</b>	<b>16</b>

## 1. Johdanto – opiskeluhoolto Kangasalan kaupungissa

Kangasalan esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus noudattavat yhteistä opetuksen järjestäjän opiskeluhoollasuunnitelmaa. Järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä. Kangasalla monialaisena ohjausryhmänä toimii Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä. Tämän lisäksi toimintaa seurataan, arvioidaan ja koordinoidaan opiskeluhoollon työryhmän toimesta. Opiskeluhoollasuunnitelma on laadittu yhteistyössä esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja opiskeluhoollopalvelujen henkilöstön sekä lasten, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Hyvinvointialueen edustajat ovat olleet mukana opiskeluhoollasuunnitelman valmistelussa.

Hyvinvointialue vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollopalvelujen järjestämisestä opiskelijoille. Hyvinvointialueella tulee olla alueellinen opiskeluhoollasuunnitelma. Alueellinen opiskeluhoollasuunnitelma pohjautuu alueella toimivien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoollasuunnitelmiin.

Opiskeluhoollasuunnitelma liitetään kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan, joka on osa Kangasalan hyvinvointisuunnitelmaa.

## 2. Opiskeluhoolloryhmät monialaisessa yhteistyössä

### 1. Alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä

Yhteistyön varmistamiseksi koulutuksen järjestäjien ja hyvinvointialueen välillä on lakiin määritelty velvoite alueellisen yhteistyöryhmän muodostamisesta ja tehtävistä. Pirkanmaan hyvinvointialue yhdessä alueen kuntien kanssa toimii alueellisessa opiskeluhoollon yhteistyöryhmässä. Yhteistyöryhmässä on edustettuna alueella toimivat koulutuksenjärjestäjät. Alueellisen yhteistyöryhmän keskeisin tehtävä on valmistella alueellinen opiskeluhoollasuunnitelma ja seurata sen toteutumista. Ryhmä seuraa myös opiskeluhoollopalvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista ja käsittelee yhteistyökysymyksiä.

### 2. Opetuksen järjestäjän monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä

Opiskeluhoollon ohjausryhmänä toimii Kangasalan lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä. Se vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Sen alatyöryhmänä toimii Kangasalan opiskeluhoollon työryhmä, joka seuraa käytännön työskentelyä ja vie eteenpäin koko kaupunkitasoista kehittämistä.

### 3. Yksikkökohtainen yhteisöllinen opiskeluhoolloryhmä

Yksikkökohtainen opiskeluhoolloryhmä vastaa yhteisöllisestä opiskeluhoollosta. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa toimintakulttuuria, jolla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Yhteisöllisessä työssä kehitetään ja edistetään

oppilaitoksen terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä sekä koko yhteisön hyvinvointia. Yhteisöllinen opiskeluhoito on opiskeluhoillon ensisijainen työmuoto. Toimintaa johtaa yksikön johtaja. Ryhmä on monialainen ja siihen osallistuvat myös opiskeluhoillon kuraattorit, koulupsykologit ja terveydenhoitajat. Mukaan työhön kutsutaan opiskelijoiden ja huoltajien edustus sekä tarvittavia paikallisia yhteistyökumppaneita.

#### 4. Monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmä

Monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito voi olla tarpeellista opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoillon tuen järjestämiseksi. Monialainen asiantuntijaryhmä perustetaan yksittäisen opiskelijan tarpeiden mukaisesti.

### 3. Arvio opiskeluhoillon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

Opetussuunnitelman perusteet velvoittavat tarjoamaan oppilaalle riittävät palvelut, joilla turvataan oppimisen edistyminen. Koulupsykologi- ja kuraattori-palveluiden asiakaspohjan mitoituksen tavoitteena on 670 asiakasta/kuraattori ja 780 asiakasta/psykologi (voimaan 1.8.2023). Kouluterveydenhuollon asiakaspohjan tavoitteena pidetään 600 asiakasta/terveydenhoitaja ja 2100 asiakasta/lääkäri.

#### 4.1. Taustatiedot

Taustatiedot päivitetään 20.9. tilastointipäivän lukujen mukaan lukuvuosittain. Hyvinvointialueelle tiedotetaan merkittävistä tiedossa olevista muutoksista keväällä ennen lukuvuoden loppua.

Koulu ja esiopetus-yksikkö	Yksiköiden määrä	Vuosi-luokat	Oppilas-määrä	Tehostetun tuen oppilaita	Erityisen tuen oppilaita	Maahanmuutto-taustaisten oppilaiden määrä
Huutijärven koulu	1	Esi-1-6				
Kirkkoharjun koulu +Omenatarhan esiopetus	2	Esi-1-6				
Lamminrahkan yhtenäiskoulu	1	Esi-1-6				

Liuksialan koulu	1	Esi-1-6				
Pikkolan koulu	3	7-9				
Pitkäjärven koulu	1	7-9				
Ruutanan koulu	2	Esi-1-6				
Sariolan yhtenäis-koulu	2	Esi-1-9				
Suoraman koulu + Harjunsalon esiopetus	3	Esi-1-6				
Vatialan koulu	1	Esi-1-6				
Kangasalan lukio	1					

Harjunsalon esiopetusyksikössä järjestetään vuoroitua tarvitsevien lasten esiopetus.

#### 4.2. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto- sekä neuvolapalvelut

Arviossa hyödynnetään monipuolisesti paikallista lasten ja nuorten terveyttä, hyvinvointia ja elinoloja koskevaa seurantatietoa, jota on koottu myös oppilailta ja huoltajilta, opetushenkilöstöltä ja opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisilta.

Koulu	Arvio terveydenhuoltopalvelun tarpeesta, koululääkäri (htv)	Käytettävissä olevat terveydenhuoltopalvelut, koululääkäri (htv)	Arvio terveydenhuoltopalvelun tarpeesta, kouluterveydenhoitaja (htv)	Käytettävissä olevat terveydenhuoltopalvelut, kouluterveydenhoitaja (htv)
Huutijärvi				
Kirkkoharju				
Lamminrahka				
Liuksiala				
Pikkola				
Pitkäjärvi				
Ruutana				
Sariola				
Suorama				

Vatjala				
Lukio				

Esiopetus-yksikkö	Arvio terveydenhuoltop alvelun tarpeesta, neuvolalääkäri (htv)	Käytettävissä olevat terveydenhuoltop alvelut, neuvolalääkäri (htv)	Arvio terveydenhuoltop alvelun tarpeesta, neuvolaterveyden hoitaja (htv)	Käytettävissä olevat terveydenhuoltop alvelut, neuvolaterveyden hoitaja (htv)
Harjunsalo				
Huutijärvi				
Kuhmalahdi				
Lammin-rahka				
Liuksiala				
Omenatarha				
Ruutana				
Sahalahti				
Suorama				
Tursola				
Vatjala				

### 4.3. Koulupsykologipalvelut

Arviossa hyödynnetään monipuolisesti paikallista lasten ja nuorten terveyttä, hyvinvointia ja elinoloja koskevaa seurantatietoa, jota on koottu myös oppilailta ja huoltajilta, opetushenkilöstöltä ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisilta.

Koulu ja esiopetus-yksikkö	Yksiköiden määrä	Vuosi-luokat	Arvio koulupsykologipalveluiden tarpeesta (htv)	Käytettävissä olevat koulupsykologipalvelut (htv)
Huutijärven koulu	1	Esi-1-6		
Kirkkoharjun koulu +Omenatarhan esiopetus	2	Esi-1-6		
Lammin-rahkan	1	Esi-1-6		

yhtenäis- koulu				
Liuksialan koulu	1	Esi-1-6		
Pikkolan koulu	3	7-9		
Pitkäjärven koulu	1	7-9		
Ruutanan koulu	2	Esi-1-6		
Sariolan yhtenäis- koulu	2	Esi-1-9		
Suoraman koulu +Harjunsalo n esiopetus	3	Esi-1-6		
Vatialan koulu	1	Esi-1-6		
Kangasalan lukio	1			

#### 4.4. Kuraattoripalvelut

Arviossa hyödynnetään monipuolisesti paikallista lasten ja nuorten terveyttä, hyvinvointia ja elinoloja koskevaa seurantatietoa, jota on koottu myös oppilailta ja huoltajilta, opetushenkilöstöltä ja opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisilta.

<b>Koulu ja esiopetus- yksikkö</b>	<b>Yksiköiden määrä</b>	<b>Vuosi- luokat</b>	<b>Arvio kuraattoripalveluiden tarpeesta (htv)</b>	<b>Käytettävissä olevat kuraattoripalvelut (htv)</b>
Huutijärven koulu	1	Esi-1-6		
Kirkkoharjun koulu +Omena- tarhan esiopetus	2	Esi-1-6		
Lammin- rahkan yhtenäis- koulu	1	Esi-1-6		
Liuksialan koulu	1	Esi-1-6		
Pikkolan koulu	3	7-9		
Pitkäjärven koulu	1	7-9		

Ruutanan koulu	2	Esi-1-6		
Sariolan yhtenäiskoulu	2	Esi-1-9		
Suoraman koulu + Harjunsalon esiopetus	3	Esi-1-6		
Vatialan koulu	1	Esi-1-6		
Kangasalan lukio	1			

#### 4.5. Hyvinvointialueen (Pirha) opiskeluhoollon laatukäsikirja

Yhteisöllistä opiskeluhoollotyötä tehdään yhteistyössä koulun / oppilaitosten henkilöstön ja kaikkien opiskeluhoollon asiantuntijoiden kanssa. Opiskeluhoollon henkilöstö muodostaa kussakin koulussa / oppilaitoksessa monialaisen asiantuntijatiimin, joka tekee yhteistyötä oppilaiden / opiskelijoiden asioissa säännöllisesti kokoontuen.

Palvelulupauksena on yhdenvertaiset ja laadukkaat psykologi- ja kuraattoripalvelut esi- ja perusopetuksessa sekä toisen asteen koulutuksessa opiskelijoiden lähipalveluna, joko oppilaitoksessa tai sen välittömässä läheisyydessä. Toimintaperiaatteena on opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden osalta ennaltaehkäisy, varhainen tuki, lähipalveluperiaate, matala kynnyks, asiakaslähtöisyys, monialainen yhteistyö ja konsultatiivinen työote.

Sitova henkilöstömitoitus on kuraattoria kohden 670 opiskelijaa ja psykologia kohden 780 opiskelijaa. Esi- ja perusopetuksessa psykologi- ja kuraattoripalvelut kuuluvat kaikille oppilaille, myös kotiopetuksessa oleville. Toisen asteen koulutuksessa psykologi- ja kuraattoripalvelut kuuluvat kaikille oppivelvollisuuttaan suorittaville opiskelijoille ja koulutusmuodosta riippumatta. Muiden kuin oppivelvollisten osalta palvelut kuuluvat kaikille ammatillista perustutkintoa tai sen osaa suorittaville opiskelijoille sekä TUVA-koulutuksessa opiskeleville ja lukio-opintoja suorittaville pl. aikuislukion opiskelijoille. Psykologi- ja kuraattoripalvelut ovat käytettävissä myös ammatillista perustutkintoa oppisopimuskoulutuksena suorittaville.

Opiskeluhoollon psykologit ja kuraattorit osallistuvat omien oppilaitostensa yhteisöllisen opiskeluhoollotyön toteuttamiseen.

Linkki: [Pirkanmaan hyvinvointialue, opiskeluhoolto](#)

#### 4. Yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämisen toimenpiteet

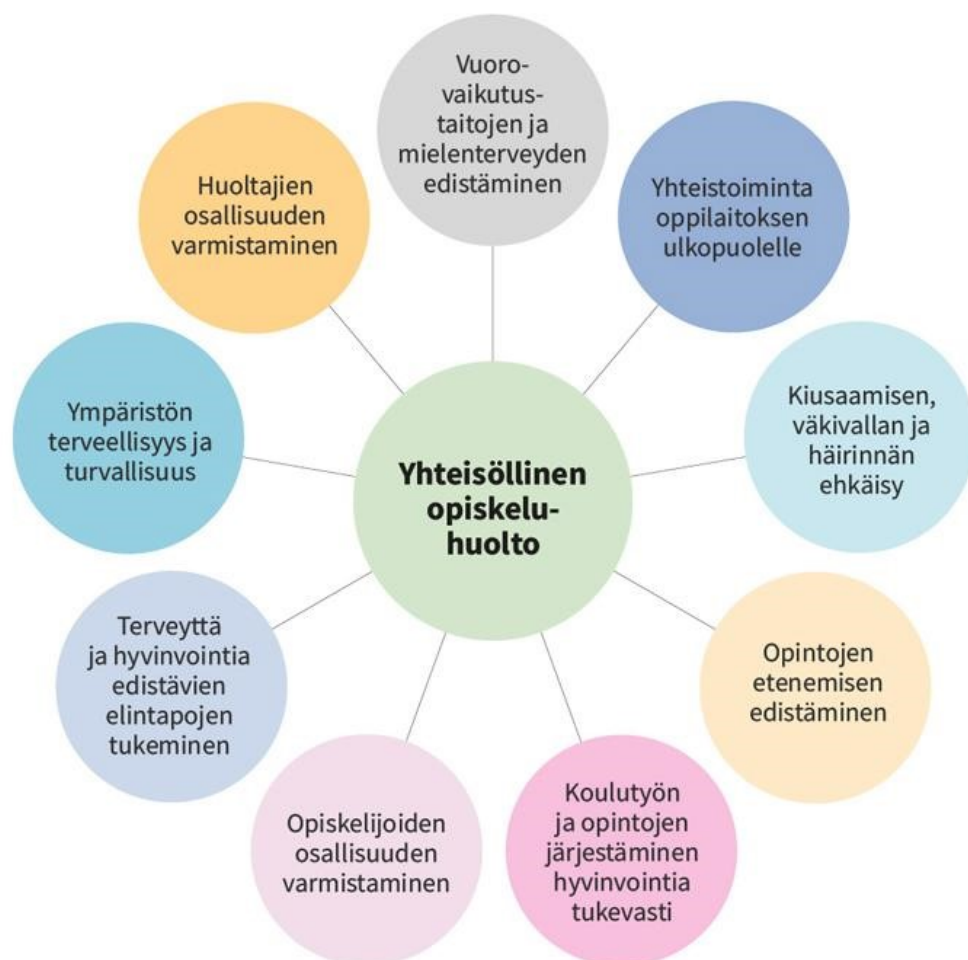
Koko yhteisöä tukeva ennaltaehkäisevä yhteisöllinen työ on opiskeluhoollon ensisijainen toteuttamismuoto. Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään hyvinvointia sekä terveellisten, turvallisten ja esteettömien oppimisympäristöjen syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja oppimista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on tärkeä osa yksiköiden toimintakulttuuria, mikä edistää opiskelijoiden kasvua, oppimista, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen on yksikkökohtaisen yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän keskeinen tehtävä. Ryhmä vastaa myös opiskeluhuollon kokonaisuuden suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista yksikössä. Opiskelijoiden ja huoltajien edustus on tärkeä osa yhteisöllisen opiskeluhoitotyön suunnittelua ja toteutusta.

Jokaisen yksikössä työskentelevän velvollisuus on edistää opiskelijoiden ja koko yhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Yhteisön toimintakulttuurin kehittämistä ja yhteisöllistä työtä johtaa varhaiskasvatusyksikön johtaja ja/tai rehtori.

Terveysteen ja hyvinvointiin liittyvät näkökohdat otetaan huomioon kaikessa arjen toiminnassa; pedagogisessa toiminnassa sekä kaikessa muussa toiminnassa.

Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö koostuu muun muassa seuraavista asioista (thl):





#### 4.1. Yksikkökohtaisten yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Yksikkökohtaista opiskeluhoitoryhmää johtaa rehtori tai esiopetuksen toimiessa varhaiskasvatustyksikössä varhaiskasvatustyksikön johtaja. Hän myös vastaa opiskeluhoitoryhmän kokoon kutumisesta.

Yksikön yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu säännöllisesti kaupungin yhteisöllisen opiskeluhoitovuosikellon mukaisesti. Kokoon-tumisaikataulut suunnitellaan joka lukuvuoden alussa. Jos esiopetus toimii koulun yhteydessä, esiopetus kuuluu koulun yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään.

Ryhmään kuuluvat yksikön rehtori ja/tai esiopetuksenyksikön johtaja, kasvatus- ja/tai opetushenkilöstön ja opiskeluhoitovuosikellon työntekijöitä, opiskelijoiden ja hoitajien edustus.

Kokoon-tumisissa käsitellään yhteisön ja opiskeluhoitoon liittyviä asioita ennalta laaditun asialistan ja vuosikellon mukaisesti. Yksikön yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä vastaa opiskeluhoitovuosikellon suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Opiskeluhoitoryhmässä asioita käsitellään yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Koska ryhmässä ei käsitellä yksittäistä opiskelijaa koskevia asioita, voi työskentelyyn osallistua myös koulun ulkopuolisia asiantuntijoita tai toimijoita. Monialaisuus tuo työskentelyyn erilaisia näkökulmia ja tarvittavaa osaamista.

#### 4.2. Yhteisöllisen opiskeluhoitovuosikello ja laaja-alaisten hyvinvointitaitojen suunnitelma

Kangasalla on yhteisöllisen opiskeluhoitovuosikello, jonka pohjalta tehdään yksikkökohtainen lukuvuosittainen suunnitelma, joka sisältyy lukuvuosisuunnitelmaan. Yksikön yhteisöllisen opiskeluhoitovuosikello on liitteenä.

Yhteisöllisen opiskeluhoitovuosikelloon kuuluu Laaja-alaisten hyvinvointitaitojen liite. Liite sisältää kuukausittaiset teemat, joita esi- ja perusopetuksen yksiköt ja ryhmät noudattavat omien suunnitelmiansa mukaan. Laaja-alaisten hyvinvointitaitojen liite sisältää seuraavat kuukausittaiset teemat:

- o Elokuu: Yhteisöllisyys, osallisuus
- o Syyskuu: Itsetuntemus ja vahvuustaidot; läsnäolo ja rentoutuminen
- o Lokakuu: Tunnetaidot, onnellisuustaidot, kiitollisuus, hyvän huomaaminen
- o Marraskuu: Empatia, myötätunto, itsemyötätunto
- o Joulukuu: Kaveritaidot, vuorovaikutustaidot, ristiriitojen ratkaisu, luottamus, kunnioitus, tasa-arvo
- o Tammikuu: Sosiaalinen media ja hyvinvointi
- o Helmikuu: Tulevaisuus, unelmointi, ratkaisukeskeisyys
- o Maaliskuu: Terveys
- o Huhtikuu: Arjen selviytymistaidot
- o Toukokuu: Arviointi

#### 4.3. Poissaolojen ehkäiseminen, seuranta ja poissaoloihin puuttuminen

Yksiköissä panostetaan poissaolojen ehkäisemiseen yksikköön kiinnittymistä ja läsnäoloa vahvistamalla. Käytössä on Kangasalan poissaoloihin puuttumisen ohjeet, "poissaoloportaati", ja perusopetussuunnitelmassa on kuvattu toimintamallit poissaolojen ehkäisemiseksi, seurannaksi ja niihin puuttumiseksi.

Kasvatus- ja opetushenkilöstön osaamista varhaiseen puuttumiseen tuetaan koulutuksella ja tukimateriaalilla.

Tärkeää poissaoloihin puuttumisessa on juurisyiden selvittäminen. Käytössä on juurisyy selvittämiseen liittyviä, kansallisesti ja kansainvälisesti testattuja malleja. Juurisyy selvittäminen käynnistyy viimeistään silloin, kun opiskelijan asiassa kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä. Opiskelijan kanssa kyselyn täyttää ennen palaveria joku luotettava aikuinen, jonka kanssa työskentely onnistuu, esimerkiksi opettaja, kuraattori, koulunkäynninohjaaja tai koulupalmentaja. Kyselyn voi täyttää myös kotona huoltajan kanssa, samoin huoltaja oman versionsa.

#### 4.4. Yhteistyö ja käytänteet opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä yksikön hyvinvoinnin tarkastuksissa

SELVITYS/TARKASTUS	MITEN USEIN	LOMAKKEISTO	VASTUUHENKILÖ
<b>Työpaikan riskien arviointi</b> (Työsuojelu)	5 vuoden välein (päivitys vuosittain)	Sähköinen riskienarviointijärjestelmä Granite	<b>työsuojelu</b> ja rehtori/yksikön johtaja + henkilöstö
<b>Terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin selvitys</b> (THL)	3 vuoden välein	terveydenhoitaja/THL	<b>Rehtori/yksikön johtaja</b> , terveydenhoitaja, terveystarkastaja, kiinteistönhoito + + henkilöstö
<b>Työpaikkaselvitys</b> (Työterveys)	3 - 5 vuoden välein	työterveyshuolto	<b>työterveyshoitaja</b> , rehtori/yksikön johtaja + henkilöstö
<b>Palotarkastus</b> (Pelastuslaitos)	joka toinen vuosi	pelastuslaitos	<b>paloviranomainen</b> , rehtori/yksikön johtaja ja kiinteistönhoito

Yllä olevassa taulukossa lakisääteiset opiskelijan opiskeluympäristöä koskevat tarkastukset. Vastuuhenkilöistä arvioinnin/tarkastuksen/selvityksen käynnistävä taho on lihavoitu.

Käytänteitä:

- Sähköinen riskienarviointijärjestelmä mahdollistaa reaaliaikaisen tiedonsiirron työsuojelun toimijoille. Tämä mahdollistaa vähentämään havaittuja riskejä.
- Tarkastuksissa tulee olla edustus kiinteistönhuollon taholta.
- Tarkastuksissa tulee osallistaa henkilöstöä ja opiskelijoita (esim. tiedonkeruuseen).
- Tarkastuksissa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava vuosittain.

Taulukossa esitettyjen lakisääteisten tarkastusten lisäksi yksiköissä tehdään seuraavia kyselyitä:

- Työhyvinvointikysely kahdesti vuodessa
- TEA-viisari kerran vuodessa
- Kouluterveyskysely kerran vuodessa
- Sisäilmakysely tarvittaessa

## 5. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (monialainen yksilökohtainen opiskeluhoolto)

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään opiskelijan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina opiskelijan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Opiskelijan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuisissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

### 5.1. Opiskeluhoollon palveluihin ohjaaminen

Jos yksikön työntekijä arvioi opiskelijan olevan opiskeluhoitopalvelujen tarpeessa, hänen on yhdessä opiskelijan kanssa viipymättä otettava yhteys psykologiin tai kuraattoriin. Jos yhteydenotto tehdään ilman opiskelijaa, on hänelle annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella 7 päivän määräajassa. Myös muu henkilö, joka ammatillisessa tehtävässään on saanut tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voi salassapitosäännösten estämättä ottaa yhteyttä opiskeluhoollon terveydenhoitajaan, psykologiin tai kuraattoriin. Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

Opiskeluhoitolain 15 § mukaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa opiskelija on ohjattava saamaan muita opiskeluhoollon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa. Yhteistyötahoja voivat olla esim. perheneuvola, nuorisopsykiatrian tiimi ja perhetyö. Yhteistyötä sosiaalitoimen ja poliisin kanssa tehdään tilanteen sitä vaatiessa.

### 5.2. Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen

Moniammatillinen yksilökohtainen opiskeluhoitoryhmä kootaan yksittäisen opiskelijan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokooa se kasvatus- tai opetushenkilöstön tai opiskeluhoollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan.

Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Ryhmän jäsenet nimetään opiskelijan ja/tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella (kaupungilla yhteinen lomake). Ryhmän jäsenillä on oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta.

### 5.3. Opiskeluhoitokertomusten laatiminen ja säilytys

Yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoitokertomus. Ryhmän vastuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoitokertomuksen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Muistio kirjataan Wilma-lomakkeelle.

Monialaisessa yksilökohtaisessa asiantuntijaryhmässä määritellään, kenellä on lukuoikeus muistioon. Muistio arkistoidaan arkistointiohjeen mukaan. Opiskeluhoitokertomuksen kuraattorit kirjaavat tiedot myös asiakaskertomukseen ja terveydenhuoltohenkilöstö potilasasiakirjoihin.

### 5.4. Opiskeluhoitokertomuksen tuki kurinpitotoimen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opiskelijan osallistuttua useampaan kasvatustilaisuuteen, saatuaan jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen, opettaja huolehtii yhteistyössä rehtorin, erityisopettajan tai tarvittaessa muiden opiskeluhoitokertomuksen ammattihenkilöiden avulla siitä, että opiskelija saa tarvitsemaansa tukea käytöksen korjaamista varten. Tuki määräytyy kasvatustilaisuuden tai jälki-istunnon syyn perusteella; tavoitteena esimerkiksi opiskelijan itsensä tai muiden turvallisuuden varmistaminen.

Tarpeen mukaan kutsutaan koolle monialaisen yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokous opiskelijan asioiden selvittämiseksi ja tukitoimien määrittämiseksi. Opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä (väliaikainen erottaminen yksiköstä) kutsutaan koolle monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmä, joka neuvottelee toimenpiteistä opiskelijan tukemiseksi ja ohjaa eteenpäin lisäavun piiriin. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt suunnitellaan yhteistyössä opiskelijan huoltajan kanssa. Opiskelija ohjataan tarvittaessa kuraattorin/koulupsykologin /kouluterveydenhoitajan asiakkuuteen.

Kaupungin yhteiset ohjeet: [Kurinpitokeinot ja turvaamistoimenpiteet - Kangasala](#)

### 5.5. Yhteistyö kouluterveydenhuollon kanssa laajoissa terveystarkastuksissa

Kouluterveydenhoitaja seuraa ja tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, tekee terveystarkastuksia, antaa ensiapua, edistää terveyttä mm. terveysneuvonnalla ja rokotuksilla. Terveystarkastaja pyrkii tapaamaan kaikki opiskelijat vuosittain.

Kouluissa kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset järjestetään 1., 5. ja 8. luokan aikana. Laajassa terveystarkastuksessa opiskelija tapaa kouluterveydenhoitajan sekä koululääkärin. Myös huoltajat kutsutaan tarkastuksiin mukaan. Huoltajan kirjallisella suostumuksella opettaja voi täyttää terveystarkastukseen liittyvän Oppilaan selviytyminen koulussa -lomakkeen, joka käydään läpi koululääkärivastaanotolla. Huoltajan kirjallisella suostumuksella laajoissa terveystarkastuksissa on mahdollista käsitellä myös Move-mittausten tuloksia.

Kouluterveydenhoitaja osallistuu muuhun opiskelijahuoltotyöhön. Terveystarkastaja tekee tiivistä yhteistyötä kotien ja koulun henkilökunnan kanssa. Tarvittaessa opiskelijoita/perheitä ohjataan terveyskeskuksen fysioterapeutille, puheterapeutille, psykologille tai lääkärille.

## 5.6. Opiskelijan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen yksikössä

Mikäli opiskelija sairastuu kesken päivän, ollaan opiskelijan huoltajaan yhteydessä ennen opiskelijan kotiin lähettämistä. Tarvittaessa opiskelija ohjataan terveydenhoitajalle tai terveyskeskukseen. Tapaturman sattuessa ensiapu annetaan yksikössä erillisten ohjeiden mukaan.

Jos opiskelijan pitkäaikaissairaus tai terveydentila vaatii yksikössä seurantaa, hoitotoimenpiteitä tai mahdollista ensiapua (esim. diabetes, epilepsia tai anafylaktinen allergia), yksikkö tarvitsee opiskelijan huoltajalta ja opiskelijaa hoitavilta tahoilta riittävät tiedot opiskelijan hyvinvoinnin turvaamiseksi päivän aikana. Huoltajilta pyydetään lupa opiskelijan terveydentilan turvaamisen kannalta välttämättömien tietojen välittämiseen kasvatusta ja opetushenkilökunnalle. Tarvittaessa järjestetään yhteisneuvottelu huoltajien, mahdollisen erikoissairaanhoidon, kouluterveydenhoidon ja yksikön kesken. Tällöin tehdään myös lääkehoitosuunnitelma. Tarvittaessa opiskelijan tueksi järjestetään koulunkäynninohjaajan tai avustajan tukea. Perusopetuksessa ja lukiossa opiskelija, jolla on säännöllinen lääkitys, huolehtii lääkityksestään pääsääntöisesti itse. Tarpeen mukaan tiedotetaan yksikön henkilökuntaa, miten tulee toimia. Varhaiskasvatusyksikön johtaja tai rehtori vastaa siitä, että henkilökunta perehdytetään oikeisiin toimintatapoihin. Opiskelijan, jolla on jokin pitkäaikaissairaus, hoitovastuu on huoltajilla ja erikoissairaanhoidolla.

Huoltaja on vastuussa kasvatusta ja opetushenkilökunnan tiedottamisesta opiskelijan terveydessä tapahtuvien muutoksien osalta sekä mukana pidettävien lääkkeiden toimittamisesta. Terveydenhoitajaa konsultoidaan tarvittaessa. Erityisruokavaliosta ilmoittaminen yksikön keittiölle on huoltajan vastuulla ja tapahtuu ottamalla ensin yhteys terveydenhuollon henkilöstöön.

Erityisruokavalion toteuttamiseksi huoltaja täyttää ateriapalvelun ja kouluterveydenhuollon yhteisen lomakkeen vältettävistä tai sallituista ruoka-aineista. Lomake löytyy kaupungin verkkosivulta. Lomake toimitetaan koulun keittiöön. Vakavasta ruoka-aineallergiasta tarvitaan lääkärintodistus.

## 6. Yhteistyön järjestäminen

Opiskeluhoitoa toteutetaan, suunnitellaan, kehitetään ja arvioidaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

### 6.1. Opiskelijoiden, huoltajien, henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus

Opiskeluhoollon yksi keskeisimmistä periaatteista on opiskelijan ja huoltajien osallisuus ja arvostava kohtaaminen. Kodeilla on päävastuu opiskelijan kasvusta ja kehityksestä, mutta lisäksi opiskelijan opiskeluympäristö on keskeinen opiskelijan kehitysympäristö.

Yksikön yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmän palavereihin kutsutaan sovituksi myös oppilas-/opiskelijakunnan edustajia. Yhteistyö oppilas-/opiskelijakunnan kanssa on tärkeää, ja vuorovaikutuksen sujuvuutta varmistetaan myös siten, että rehtori osallistuu tarvittaessa oppilas-/opiskelijakunnan kokouksiin. Aktiivinen oppilas-/opiskelijakunta on yksikön vahvuus ja aidon osallisuuden ja vaikuttamisen kanava. Opiskelijat ja oppilaat voivat olla myös suoraan yhteydessä rehtoriin, apulaisrehtoriin tai yksittäiseen opettajaan.

Yhteisöllisellä tasolla opiskelijat osallistuvat oppilas-/opiskelukuntatoimintaan ja ryhmä-/luokkatasolla keskustellaan yhteisistä hyvinvointiin vaikuttavista asioista.

Huoltajat osallistuvat yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin muun muassa vanhempainiltojen, yhteistyötapaamisten, vanhempainyhdistystoiminnan ja erilaisten kyselyiden kautta. Vanhempainyhdistyksen edustaja vierailee sovitusti yksikön yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän palaverissa. Yhteistyö vanhempainyhdistyksen kanssa on tärkeä osa huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä. Vanhempainyhdistyksen kokouksissa on mukana yksikön edustus. Huoltajilla ja opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua opiskeluhoollon kehittämiseen ja arviointiin vastaamalla vuosittain toteutettaviin kyselyihin.

Yksilöllinen opiskeluhoolto toteutetaan aina yhteistyössä huoltajien kanssa ja tilannetta seurataan säännöllisesti. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa sekä muut henkilökohtaiset edellytykset huomioiden. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

Kasvatus- ja opetushenkilökunta tapaa opiskelijoiden huoltajia vanhempainiltojen yhteydessä sekä suunnittelu- ja arviointikeskusteluissa. Vanhempainilloissa painotetaan mahdollisuutta vuorovaikutukseen, tuodaan esille huoltajien keskeinen rooli opiskelijan tukemisessa ja jaetaan ajankohtaista informaatiota.

## **6.2. Yksikön kasvatus- ja opetushenkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä opiskeluhoollotyössä**

### **Perehdytys**

Yksikön johtajan vastuulla on perehdyttää yksikössä työskentelevä kasvatus- ja opetushenkilöstö kaupungin ja yksikön yhteisöllisiin opiskeluhoollotkäytänteisiin. Yksikön yhteisöllisessä opiskeluhoolloryhmässä sovitaan, miten henkilöstöä perehdytetään toimintamalleihin ja -käytäntöihin, palvelupolkuihin, eri ammattiryhmien tehtäviin ja verkostomaiseen yhteistyöhön. Uudelle henkilöstölle järjestetään myös kaupunkikohtaista perehdytystä.

Jokaisessa yksikössä käydään lukuvuoden alussa läpi Kangasalan kaupungin yhteiset opiskeluhoollon ja laaja-alaisten hyvinvointitaitojen vuosikellot.

### **Osaamisen varmistaminen**

Kasvatus- ja opetushenkilökuntaa kannustetaan hakeutumaan mahdollisiin opiskeluhoollota koskeviin koulutuksiin. Kehityskeskusteluissa kartoitetaan mahdolliset osaamistarpeet ja tehdään koulutussuunnitelma osaamisen kehittämiseksi. Yksikkökohtaisten yhteisöllisten opiskeluhoolloryhmien jäsenet osallistuvat kaupungissa yhteisesti järjestettäviin koulutuksiin tuoden sieltä tietoa muulle henkilöstölle.

Opiskelijoiden hyvinvointiin vaikuttaviin ajankohtaisiin ilmiöihin liittyen järjestetään koulutusta ja hyödynnetään asiantuntijoiden osaamista. Lisäksi opetuksessa kiinnitetään erityisesti huomiota luokanvalvojien ja ryhmänohjaajien osaamiseen ja tukemiseen.

## **6.3. Opiskeluhoollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä**

Opiskelijalla on oikeus saada oppimiseensa tarvittava tuki. Opiskelijaa voidaan tukea yleisessä, tehostetussa tai erityisessä tuessa. Tuesta toiseen siirtyminen käsitellään moniammatillisesti pedagogisten arvioiden tai pedagogisten selvitysten pohjalta. Opiskelijaa koskevat pedagogisen tuen asiakirjat löytyvät Wilmasta. Lisätietoa löytyy Kangasalan kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmasta ja opetussuunnitelmasta. Opiskelijan ollessa joustavan perusopetuksen tai

sairaalaopetuksen opiskelijana, opettajat tekevät tilanteen vaatimaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa opiskelijan opiskelun etenemiseksi. Sairaalaopetuksessa oppimistavoitteet ja –sisällöt suunnitellaan opiskelijakohtaisesti sairaalajakson pituudesta ja opiskelijan opiskelukunnosta riippuen.

#### **6.4. Yhteistyö muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa**

Opiskelijoiden hyvinvointia tukevaa yhteistyötä tehdään muun muassa lastensuojelun, nuorisopalvelujen ja poliisin sekä muiden opiskeluhuollon kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan etsivä nuorisotyö, lastensuojelu ja poliisi osallistuvat yksikkökohtaisten yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien tapaamisiin.

Lapsiperheiden sosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja huoltajia heidän kasvatustehtävässään. Lastensuojelulain 25 §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia niitä viranomaisia, jotka toimivat työssään lasten, nuorten ja perheiden parissa.

Linkki: [Lastensuojeluilmoituksen tekeminen.](#)

Linkki: [Lapseen kohdistuvan rikoksen tutkintapyyntö poliisille.](#)

Linkki: [Lapsi rikoksen kohteena.](#)

Perheneuvolan ja nuorisopsykiatrian tiimin tehtävänä on tukea lapsiperheitä erilaisissa elämäntilanteissa. Kasvatus- ja opetushenkilöstö voi ohjata opiskelijan huoltajia hakemaan palveluita perheneuvolasta sekä nuorisopsykiatrian tiimistä.

Yksiköt tekevät tarvittaessa yhteistyötä Tampereen yliopistollisen sairaalan (TAYS) kanssa yksilöllisissä oppilasasioissa.

Vammaisella tai muulla tukea tarvitsevalla opiskelijalla on oikeus saada maksutta kasvuun ja opetukseen osallistumiseen edellyttämät perusopetus- ja vammaispalvelulain mukaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut. Tarvittaessa opiskelijaneuvotteluihin on mahdollista tilata tulkki Tulkasta.

Nuorisovaltuuston kanssa tehdään yhteistyötä mm. ajankohtaisissa muoti-ilmiöissä, jotka uhkaavat lasten ja nuorten terveyttä. Nuorisovaltuuston jäsenet toimivat tärkeinä linkkeinä koulujen välillä.

Maahan muuttaneiden opiskelijoiden osalta tehdään yhteistyötä valmistavan opetuksen seutu-/maahanmuuttokoordinaattorin kanssa.

#### **6.5. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille**

Yhteisöllisestä ja yksilökohtaisesta opiskeluhuollosta tiedotetaan Kangasalan kaupungin kotisivuilla sekä yksiköiden omilla sivuilla. Lukuvuosisuunnitelmassa on yksikkökohtaista tietoa opiskeluhuollon työskentelystä.

Yksikkökohtaiseen tiedottamiseen käytetään Wilma-järjestelmää. Lukukauden alussa tiedotetaan opiskelijoita, huoltajia ja henkilöstöä yhteisöllisestä ja yksilöllisestä opiskeluhuollosta. Yli 18 -vuotiaalla opiskelijalla on mahdollisuus kieltää yhteydenotot kotiin. Kuitenkin tavoitteena on, että opiskelija täysi-ikäisyydestään huolimatta antaisi mahdollisuuden kodin ja koulun välisen yhteistyön jatkumiselle.

Opetuksessa tiedottamisesta huolehditaan myös tuomalla esiin opiskelijahuollon asioita ryhmäohjauksen yhteydessä. Lisäksi opiskeluhuollon toimijat esittäytyvät opiskelijoille lukukauden



alussa. Opiskelijakunnasta pyydetään opiskelijaedustajat vuosittain mukaan yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimintaan.

Lisäksi huoltajille opiskeluhuollosta kerrotaan vanhempainilloissa ja muissa tilaisuuksissa.

Yhteistyötahoja tiedotetaan yhteisissä tapaamisissa sekä toimittamalla opiskeluhuoltosuunnitelmaa mm. Pirkanmaan hyvinvointialueelle erikseen.

## **7. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma**

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Turvallisuuden varmistaminen edellyttää opetuksen järjestäjältä suunnitelmallista toimintakulttuurin kehittämistä, yhteistä valmistelua ja yhteisten toimintatapojen luomista yksiköiden kanssa. Opetuksen järjestäjä perehdyttää henkilöstönsä ja opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaiset toimintatapoihin erilaisissa ongelmatilanteissa sekä huolehtii tiedottamisesta ja suunnitelmien päivityksestä.

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy ja siihen puuttuminen kuuluvat kaikille opiskelijoiden kanssa työskenteleville. Väkivallalta, kiusaaminen tai häirintä voi olla suoraa tai epäsuoraa, mikä loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista koskemattomuutta. Yksiköillä on myös velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta yksikössä tai matkalla yksikköön tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta syyllistyneen ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle. Kangasalan kaupungissa on laadittu yhteiset ohjeet kiusaamistilanteiden puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn. Kangasalan kaikissa yksiköissä on käytössä ristiriitatilanteissa vertaissovittelumalli. Mallin käyttöön järjestetään säännöllisesti koulutusta kasvatus- ja opetushenkilökunnalle.

Kiusaamisen ehkäisemiseen on tehty Kiusaamisen ja häirinnän vastainen työ ja ristiriitatilanteiden ratkaisumalli Kangasalan kouluissa ja esiopetuksessa -suunnitelma, joka löytyy kaupungin nettisivuilta.

### **Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa**

Turvallisuutta koskevat toimintaohjeet on kirjattu turvallisuussuunnitelmaan, joka päivitetään vuosittain. Henkilökunnan kanssa kerrataan tärkeimmät ohjeet vuosittain ja järjestetään tarvittavat harjoitukset. Esiopetuksella on yhteinen pelastussuunnitelma koulun kanssa ja pelastautumisharjoitukset pidetään yhdessä koulun kanssa. Kangasalan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen käytössä on Turva-app, josta toimintaohjeet löytyvät kätevästi.

Turvallisuussuunnitelmasta löytyy myös kriisisuunnitelma, jossa kuvataan toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Suunnitelmassa kuvataan kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat kriisitilanteissa sekä toimintavalmiuksien harjoittelu. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan tämän kokonaisuuden johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako. Suunnitelmassa kuvataan sisäisen ja ulkoisen viestinnän sekä opetuksen järjestäjän ja koulun välisen tiedottamisen periaatteet.

## **8. Toimenpiteet opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta)**

Omavalvontaa toteuttaa kasvatus- ja opetushenkilöstö sekä esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjän edustajat yhteistyössä hyvinvointialueen, opiskelijoiden ja huoltajien edustajien kanssa.



Opiskeluhuollon toimintaa arvioidaan alueellisesti (alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä) sekä paikallisesti Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmässä. Tämän lisäksi toimintaa seurataan, arvioidaan ja koordinoidaan kaupunkikohtaisen opiskeluhuollon työryhmän toimesta sekä yksikkökohtaisissa yhteisöllisissä opiskeluhooltoryhmissä.

Kangasalan kaupungin opiskeluhuollon omavalvonnan pääasialliset tiedonlähteet ovat:

- o Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) joka toinen vuosi toteuttama valtakunnallinen kouluterveyskysely, johon vastaavat perusopetuksen 4.-, 5.-, 8.- ja 9.-luokkalaisten, lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijat sekä ammatillisen koulutuksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista ammatillista perustutkintoa opiskelevat alle 21-vuotiaat.
- o Tea-viisarin tulokset (THL) joka toinen vuosi.
- o Vuosittain julkaistava Nuorisobarometri, joka mittaa suomalaisten 15–29 -vuotiaiden nuorten arvoja ja asenteita.
- o Kyselyt opiskelijoille ja huoltajille (mm. laatukysely) ja muut paikallisesti tehdyt selvitykset ja palautteet.
- o Asiantuntijoiden tuottama tieto työnsä kautta.

Yksikkökohtaisiin lukuvuosisuunnitelmiin kirjataan lukuvuoden yksikkökohtaiset painotukset, tavoitteet, henkilökunnan koulutussuunnitelma opiskeluhuollon osalta ja yksikkökohtainen vuosikello.